

Sveriges Sociologförbunds styrelsemöte, torsdagen den 23 april

Mötesprotokoll

Plats:	Videokonferens	
Tid:	09.00-12.10 (cirka)	
Närvarande:	Kenneth Nelson (ordförande)	KN
	Oskar Engdahl (sekreterare)	OE
	Åsa Lundqvist (vice ordförande)	ÅL
	Arvid Lindh	AL
	Magdalena Kania Lundholm	MKL
	Erica Willander (kassör)	EW
	Lena Karlsson	LK
	Emelie Larsson	EL
	Denis Frank (suppleant)	DF (§ 5-8)
	Magnus Wennerhag, adjungerad	MW (§ 6)
	Lena Sohl, adjungerad	LS (§ 6)
Anmält	Martin Berg	MB
förhinder:	Fredrik Palm (suppleant)	FP

§ 1 Mötets öppnande

KN hälsade närvarande ledamöter välkomna och öppnade mötet.

§ 2 Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes enligt förslag.

§ 3 Val av justerare

AL valdes till justerare.

§ 4 Föregående mötesprotokoll

Mötesprotokollet för styrelsemötet 2020-03-18 behandlades och lades därefter till handlingarna.

§ 5 Presentation av nya styrelsen

Med anledning av att detta var förbundsstyrelsens första styrelsemöte efter förbundsmötet genomfördes en presentationsrunda.

§ 6 Sociologisk Forskning

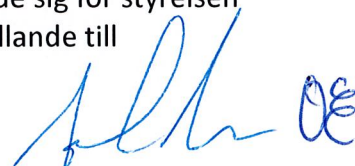
6.1 Ansvarig utgivare

Styrelsen diskuterade ansvarig utgivare för Sociologisk Forskning. Förslag lades om att följa senare års princip om att vice ordförande är ansvarig utgivare för Sociologisk Forskning.

Beslut: Styrelsen beslutade att Åsa Lundqvist ersätter Kenneth Nelson som ansvarig utgivare för Sociologisk Forskning.

6.2 Rapport från redaktörerna

De båda redaktörerna för Sociologisk Forskning, MW och LS, presenterade sig för styrelsen och gjorde en utförlig redogörelse över tidskriftens historia, profil, förhållande till

Sociologförbundet, redaktionsmedlemmar och redaktionsråd, modell för kollegial granskning, produktionsprocess, tillgänglighet och indexering. Redaktionen delgav även statistik över besök på hemsidan, antalet nedladdningar och citeringar samt redovisade den nytillträdde redaktionens prioriterade åtgärder och satsningar. Det sistnämnda handlade framförallt om att fortsätta arbetet med att sprida och synliggöra tidskriften och dess innehåll. Styrelsen förde därefter en diskussion om nämnda teman tillsammans med redaktörerna.

KN informerade om att ansökan för fortsatt tidskriftsbidrag för Sociologisk Forskning har lämnats in till Vetenskapsrådet då nuvarande bidragsperiod löper ut vid kommande årsskifte. Noterbart är att Vetenskapsrådet har ändrat villkoren för tidskriftsbidrag på så vis att bidraget framöver måste förvaltas av ett lärosäte (och inte, exempelvis, ett förbund som vårt). Därmed aktualiseras frågan om inte förbundets och tidskriftens ekonomi framöver måste separeras, givet att Vetenskapsrådet beviljar ansökan. Styrelsen diskuterade frågan.

Beslut: Styrelsen beslutade att tillsätta en arbetsgrupp som ser över formerna för hur förbundets och tidskriftens ekonomi kan hanteras på ett korrekt sätt givet Vetenskapsrådets villkor för förvaltning av tidskriftsbidrag. Arbetsgruppen får i uppgift att ta fram förslag, analysera för- och nackdelar, och återkomma till styrelsen under året. Arbetsgruppen består av ordförande (KN), vice ordförande (ÅL), kassör (EW) samt tidskriftsredaktörerna (MW, LS).

6.3 Prenumeration av tryckt tidskrift

MW redogjorde i korta ordalag för det förslag till förändring av prenumerationshantering och lösnummerförsäljning av Sociologisk Forskning som sänts ut till styrelsemedlemmarna före mötet (se bilaga). Styrelsen diskuterade förslaget.

Beslut: Styrelsen beslutade att anlita Nätverkstan för prenumerationshantering och lösnummerförsäljning av Sociologisk Forskning enligt förslag. Tidskriftens redaktörer får i uppgift att implementera beslutet tillsammans med förbundets kassör.

§ 7 Rapport från Sociologidagarna 2020

KN rapporterade om det ekonomiska efterspelet till de inställda Sociologidagarna i Stockholm (se vidare protokoll från styrelsemöte 2020-03-18, § 4). Vid tiden för beslutet att ställa in konferensen var risken för en betydande ekonomisk förlust överhängande. Genom förhandlingar med leverantörer minskade kostnaderna, men de var ändå avsevärda. Strategin med att erbjuda full återbetalning av konferensavgiften, men vädja till förbundets medlemsinstitutioner att efterskänka densamma, har emellertid varit framgångsrik. Samtliga medlemsinstitutioner har valt att efterskänka konferensavgiften för sina respektive anställda. Den ekonomiska redovisningen för konferensen är ännu inte klar, men risken för en förlust är därmed undanröjd.

§ 8 Ekonomi

EW gav en kort översiktlig rapport över förbundets ekonomi som är i fortsatt god ordning samt stabil. Styrelsen gick därefter igenom förbundets mest betydande inkomster och utgifter över en tvåårscykel.

§ 9 Medlemskap

EW meddelade att det i vårt medlemsregister idag finns 282 individuella medlemmar och att medlemsregistret numera är i god ordning. Styrelsen förde en kort diskussion om tänkbara strategier för att behålla respektive utöka antalet medlemmar.

§ 10 Firmatecknare

Styrelsen diskuterade firmatecknare för Sveriges Sociologförbund. Förslag lades om att även fortsättningsvis följa nu gällande princip om att förbundets ordförande och kassör tecknar firman.

Beslut: Styrelsen beslutade att Kenneth Nelson, 710723-0158 och Erica Willander, 780726-8540 var för sig tecknar sig som firmatecknare för Sveriges Sociologförbund.

§ 11 Hemsidan

KN tecknade en kort bakgrund till nuvarande hemsida och hur den har utvecklats under den gångna mandatperioden. Hela styrelsen uppmanades att kontinuerligt se över och ge förslag på vad slags information som bör läggas ut på hemsidan så att denna kan fortsätta att utvecklas. KN tog även upp frågan om hur Sociologförbundet kan använda övriga sociala medier, om nu detta ska göras. Styrelsen förde en kort diskussion och var överens om att återkomma i frågan.

§ 12 Rapport från Internationella förbund

12.1 Nordiska Sociologförbundet

EW, representant för vårt förbund i Nordiska Sociologförbundet, rapporterade kort från förbundets möte på Island den 28-29 februari och beslutet att skjuta upp den planerade konferensen i Oslo i augusti. EW meddelade vidare att efter Island och Reykjavik år 2022 är det Sverige som år 2024 står på tur för att arrangera kongressen, som senast arrangerades av Sverige år 2014 och då i Lund. Det poängterades särskilt att förbundets valberedning måste ha detta i åtanke när nästa förbundsstyrelse för Sociologförbundet väljs på förbundsmötet i Uppsala 2022.

12.2 Europeiska Sociologförbundet

KN meddelade att han är beredd att ta över stafettpippen som kontaktperson för vårt förbund gentemot Europeiska Sociologförbundet efter Katarina Jacobsson, men att han gärna såg att någon annan styrelseledamot tog detta uppdrag. MKL anmälde sig vid sittande bord, och styrelsen ställde sig positiv till att hon tar denna roll.

12.3 Internationella Sociologförbundet

KN, kontaktperson för vårt förbund gentemot Internationella Sociologförbundet, meddelade att han planerar att åka till ISA Forum of Sociology i Porto Allegre, Brasilien, som skjutits fram till den 23-27 februari 2021 (från de ursprungliga 14-18 juli 2020).

§ 13 Förbundets verksamhet: Rapport från föregående mandatperiod

KN gav en kort resumé över det arbete som utförts under den gångna mandatperioden (se vidare i förbundets verksamhetsberättelse för 2018-2019). KN poängterade att mycket av den grundläggande verksamheten (med hemsida, ekonomi, medlemsregister, tidskriftsredaktion, konferensarrangör mm) sedan en tid fungerar väl och att styrelsen framöver därför har möjlighet till nya landvinningar.

§ 14 Förbundets verksamhet: Diskussion kring innevarande mandatperiod

KN föreslog att förbundsstyrelsen fortsätter att arbeta efter senare års tradition, om än med reservation för coronavirusets effekter. Nästkommande möte, preliminärt i början av juni, får därför ske online, men ändå avhandla inriktningen på förbundsstyrelsens verksamhet under innevarande mandatperiod. KN uppmanade styrelsen att fundera igenom förslag lämpliga att diskutera vid junimötet och föreslog själv några vid sittande bord: förbundets

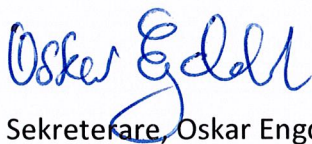
användning av sociala medier, relation till ämneskonferensen, samlade länk för alumnarbete, gymnasiesociologin, medlemsrekrytering, samt doktoranders plats i förbundet. Diskussionen under junimötet bör leda fram till ett arbetande internat i början av hösten, en ambition som vi bör hålla liv i tills dess att coronaviruset meddelar annat. Styrelsen ställde sig positiv till förslagen från KN, som meddelade att han återkommer med förslag på mötesdatum.

§ 15 Övriga frågor

Inga övriga frågor var anmälda.

§ 16 Mötets avslutande

KN avslutade styrelsemötet.

Sekreterare, Oskar Engdahl

Justerare, Arvid Lindh

Förändring av prenumerationshantering och lösnummerförsäljning av Sociologisk Forskning

I årets ansökan om tidskriftsbidrag från Vetenskapsrådet för perioden 2021–2023, som Sociologisk Forsknings tillträdande redaktörer skrev tillsammans med Sociologförbundets tillträdande ordförande, slås fast följande ambition:

”För att öka Sociologisk Forsknings tillgänglighet planerar den tillträdande redaktionen att anlita distributionstjänsten Nätverkstan Ekonomitjänst. Genom att anlita denna specialiserade tjänst kommer den löpande hanteringen av prenumerationer, distribution och lösnummersförsäljning inte längre att belasta tidskriftens redaktion och dess ägare, Sveriges Sociologförbund. Denna lösning kommer att förenkla och förhoppningsvis även öka försäljningen av den tryckta tidskriften, med avseende på både biblioteks och andra institutioners prenumerationer och de läsare bland sociologer, andra forskare och den intresserade allmänheten som fortfarande efterfrågar detta. Efter vissa initiala kostnader räknar vi med att denna distribution kommer att vara självfinansierande.”

Detta dokument klargör bakgrunden till denna planerade förändring, dess ekonomiska och administrativa implikationer samt ger förslag på de beslut som Sociologförbundet bör fatta för att underlätta denna förändring.

Bakgrund

Under Sociologisk Forsknings 56-åriga historia har hanteringen av prenumerationer, lösnummerförsäljning, adressändringar och reklamationer hanterats på olika sätt. Ibland har ansvaret för dessa administrativa och praktiska sysslor följt med det roterande ansvaret för tidskriftens redaktion, så att detta sköts på den sociologiinstitution som redaktionsansvaret för tillfället har vilat. Ibland har externa aktörer och tjänster anlåtats för att sköta prenumerationshantering och lösnummerförsäljning. Detta var exempelvis fallet under perioden 1982–1998, då prenumerationer, lösnummer, adressändringar och reklamationer sköttes av tjänsten PROGEK (Progressiv ekonomitjänst Ekonomisk förening) i Göteborg. Detta är samma tjänst som i dag bär namnet Nätverkstan, vars tjänster i dag används av en rad svenska kulturtidskrifter, föreningstidningar och vetenskapliga tidskrifter (exempelvis Tidskrift för genusvetenskap och Filosofisk tidskrift). Ibland har Sociologförbundets styrelse skött dessa sysslor. Detta har varit fallet sedan några år tillbaka, genom att förbundskassören haft ansvar för detta. Innan dess hanterades prenumerationerna av Åke Nilsén, som arvoderades för att sköta förbundets ekonomi vilket även inkluderade prenumerationshanteringen.

Sedan 2015 (från och med volym 52, nr 1) distribueras Sociologisk Forskning till medlemmarna av Sveriges Sociologförbund enbart i elektronisk form, vilket har medfört att färre exemplar av varje nummer trycks. Men fortfarande trycks ett visst antal exemplar av tidskriften på papper. Detta görs dels för att säkerställa att

Sociologisk Forskning lever upp till lagstiftningen om pliktexemplar för periodisk skrift (1978:487), som innebär att tryckta exemplar av skriften ska levereras till Sveriges sju pliktbibliotek. Dels görs detta eftersom ett antal bibliotek i Sverige och utomlands samt olika institutioner och privatpersoner prenumererar på den tryckta tidskriften. Även om allt material i Sociologisk Forskning sedan 2015 publiceras med omedelbar öppen tillgång (*open access*) på tidskriftens hemsida samt i databasen DiVA finns det bibliotek vid lärosäten, nationalbibliotek och andra institutioner som fortfarande ser det som viktigt att upprätthålla en obruten serie av alla tryckta nummer av Sociologisk Forskning sedan tidskriftens start 1964. Utöver pliktexemplar och prenumeranter trycks även av tradition ett nummer som tack för medverkan till författarna i varje nummer, några exemplar som skickas till viktiga svenska forskningsfinansiärer och akademiska förlag, samt till några viktigare utvalda massmedier. En restupplaga om ca 20 exemplar sparas, ifall någon vill beställa ett enskilt nummer.

Med dagens prenumerationsvolym innebär detta att ungefär 130 exemplar av Sociologisk Forskning trycks varje gång. I och med att det anlitate tryckeriet (Reklamtryckeriet i Köping) använder så kallad Print on demand-teknik är genomsnittspriset per tryckt nummer mindre beroende av hur många nummer som trycks (jämfört med offsettryckning), vilket gör att den låga tryckvolymen inte innebär något problem (dock sjunker genomsnittskostnaden något om ett större antal trycks). Efter tryckning ansvarar Reklamtryckeriet i Köping för att etikettera kuvert (utifrån det prenumerationsregister som förbundskassören sköter, samt övriga adressater som redaktionen lägger till), lägga i nummer i dem och se till att de är rätt frankerade när de lämnas in till posten.

Information om hur man prenumererar på tidskriften i tryckt form står i dag på vår hemsida, där de som önskar göra detta ombeds att kontakta förbundets kassör via e-post. För närvarande är årskostnaden för inrikes prenumeration 1000 kr och utrikes prenumeration 1100 kr. Som vi senare ska visa mer i detalj, genererar varje prenumeration nästan dubbelt så stora intäkter som de utgifter varje prenumeration skapar.

I Sveriges Sociologförbunds gällande stadgar står följande att läsa, under §19: "Sociologisk Forskning är Sociologförbundets tidskrift. För tidskriften ansvarar den av förbundsstyrelsen utsedda redaktionen. Förbundsstyrelsen utser den institution eller motsvarande där redaktion ska förläggas efter ett öppet utlysningförfarande, normalt för en tid av två plus två år. Redaktionen svarar för innehåll, utgivning, administration och ekonomisk redovisning. Det ekonomiska ansvaret vilar förbundsstyrelsen. Redaktionen skall fortlöpande informera förbundsstyrelsen om tidskriftens verksamhet och ekonomi."

I och med att stadgarna slår fast att "[r]edaktionen svarar för innehåll, utgivning, administration och ekonomisk redovisning" borde uppgiften att organisera prenumerationshantering och lösnummerförsäljning vila på redaktionen. I dag ansvarar dock förbundets kassör för prenumerationshanteringen, vilket inte tycks vara förbundsstadgans andemening, samtidigt som detta arrangemang i onödan stjäl tid från kassörens andra viktiga uppdrag. Redaktionen vill därför organisera prenumerationshantering och lösnummerförsäljning på så sätt att Nätverkstan anlitas för denna hantering.

Ett viktigt skäl till denna förändring är att tillförsäkra kontinuitet i hanteringen av tidskriftens prenumerationsregister och möjligheten att beställa äldre tryckta nummer. I och med att redaktionen för Sociologisk Forskning flyttar till ett nytt lärosäte vart fjärde år bör tidskriftens prenumerationshantering skötas i former som möjliggör långsiktighet och kontinuitet, och inte vara beroende av tillfälliga arrangemang knutna till ett visst lärosäte eller vissa personer. Ytterst handlar det om att tillförsäkra institutioners (såsom bibliotek vid lärosäten eller nationalbiblioteks) säkra tillgång till tryckta exemplar av en tidskrift med många år på nacken. Det är också viktigt, rent ekonomiskt, att det finns en kontinuitet i hanterandet av prenumerationer. Exempelvis innebär prenumerationer att förbundet ådrar sig en prenumerationsskuld för varje tecknad prenumeration, som innebär att kunden har rätt att få alla nummer som hen har betalt för (om detta inte uppfylls måste prenumerationen, eller delar av den, betalas tillbaka). Att låta ansvaret för detta vila på en tillfällig redaktion, eller personer i förbundsstyrelsen (som också byts ut med jämna mellanrum), gör det svårare att upprätthålla en kontinuitet i detta.

Administrativa och ekonomiska implikationer av förändringen

Enligt den offert (se bifogat i slutet av detta dokument) som redaktionen begärt av Nätverkstan Kultur AB skulle de få ansvar för att hantera prenumerationsregistret och lösnummerförsäljning, vilket skulle innefatta moment som hantering av faktureringar och påminnelser, ekonomisk hantering av inbetalningar, adressändringar, förnyelseförfrågningar, redovisning av inkommande betalningar, utbetalningar till förbundet, med mera.

Enligt den begärda offerten, som baserar sig på en prenumerantstock om 110 st prenumeranter, skulle detta kosta 9 414 kr per år (plus moms). I dag är i själva verket antalet prenumeranter lägre än så (ca 40 st), men redaktionen är övertygad om att antalet betalande prenumeranter går att öka genom riktade satsningar under de kommande åren (mer om detta längre ner i detta dokument). Hursomhelst innebär detta att den verkliga årskostnaden till att börja med kommer att vara lägre än den av Nätverkstan offererade kostnaden.

Utöver årskostnaden innebär Nätverkstans offert en engångskostnad för konvertering av adressregister (om 5 200 kr, vid 110 prenumeranter; alltså vid nuvarande prenumerantstock något lägre), samt kostnader för packning och faktura vid lösnummerbeställningar (för detaljer, se bifogad offert).

Vad gäller intäkterna från prenumeranter torde dessa i dag vara runt ca 40 000 kr, för ca 40 prenumeranter (för 2019 tecknades 40 prenumeranter, för 2020 hade i april tecknats 33 prenumeranter; troligen tillkommer fler).

Varje inrikes prenumeration innebär en årlig kostnad om högst 499 kronor, och motsvarande belopp för en utrikes prenumeration är högst 610 kronor. Denna kalkyl utgår dock från premissen att tre utgåvor ges ut, och att dessa i genomsnitt är 152 sidor långa. Detta innebär i sin tur att varje nummer väger 306 gram, vilket gör att ett inrikes porto om 48 kronor och ett utrikes porto om 85 kronor måste betalas för varje nummer (inklusive moms). Med porto avses här Postnords Porto Betalt inrikes brev

och Brev utrikes fakturering (med priser gällande från 1 januari 2020). Själva tryckningen, ifall ett nummer är 152 sidor, kostar 118 kronor per nummer, inklusive moms (under förutsättning av totalt 130 exemplar trycks). Vid större tryckvolym kommer det genomsnittliga tryckpriset att minska något. Skulle ett nummer bli tunnare än 120 sidor (vilket nästan gällt för alla nummer under de senaste åren), minskar dessutom inrikes portokostnad till 32 kr och utrikes till 56 kr. Alla andra kostnader är oberoende av antalet prenumeranter: redaktörernas löner och betalning för tidskriftens sättning (som är en och samma för både nätvarianten och den tryckta tidskriften) är lika stora oavsett hur många prenumeranter det finns eller hur många nummer som trycks av tidskriften.

Vår högt räknade kalkyl skulle därmed innebära att varje tecknad inrikes prenumeration inbringrar minst 501 kronor och varje utrikes minst 490 kronor. I och med att enskilda nummer kommer att understiga 120 sidor kommer denna kostnad troligen att vara lägre än så, i och med att portokostnaderna blir lägre. Det är alltså tydligt att intäkterna från prenumerationsavgiften både bär de extra kostnader som tryckning och posthantering medför samt genererar ett överskott.

Vid dagens prenumerationsvolym (om ca 40 betalande prenumeranter) innebär det ett överskott om ca 20 000 kr. Detta årliga överskott är också högre än den offererande kostnaden från Nätverkstan, vilket innebär att anlitaandet av denna tjänst också vid ett lågt antal prenumerationer kan finansieras av detta överskott.

Den tillträdande redaktionen är dock övertygad om att antalet prenumeranter kan ökas, genom att redaktionen genomför riktade satsningar. I slutet av 2016 var antalet prenumeranter runt 70 st, och för att återvinna några av dessa skulle de som inte längre prenumererar kunna kontaktas. Det finns säkert ytterligare institutioner som skulle kunna vara intresserade av att prenumerera på tidskriften.

En ytterligare satsning vore att erbjuda förbundets medlemmar möjligheten att prenumerera på den tryckta tidskriften, för ett speciellt medlemspris (som fortfarande genererar ett överskott). Speciellt bland äldre medlemmar, eller tidigare äldre medlemmar, av förbundet torde det finnas ett intresse för detta. Det är inte alla som är bekväma med rent digitala lösningar, och att erbjuda en möjlighet att läsa Sociologisk Forskning i tryckt form vore därför en fin gest mot de medlemmar som av olika skäl föredrar att läsa på papper.

Förslag

- Sociologisk Forsknings redaktion övertar – i enlighet med Sociologförbundets stadgar – ansvaret för administration och ekonomisk redovisning av tidskriften, inklusive organisering av prenumerationshantering och lösnummerförsäljning.
- Redaktionen anlitar Nätverkstan för prenumerationshantering och lösnummerförsäljning.

Lena Sohl och Magnus Wennerhag
Redaktörer för Sociologisk Forskning